

Détail d'un Mizrah imprimé à Wissembourg au XIXème siècle.

Un Mizrah est une affiche posée dans les maisons juives pour indiquer la direction d'Israël lors des prières. Le Mizrah est parfois décoré par des scènes bibliques ici Moïse frappant le rocher.

La faute de Moïse

Les eaux fatales

Moïse va commettre une faute qui va lui coûter son entrée en terre d'Israël. Il va frapper un rocher au lieu de lui parler pour en faire sortir les eaux.

Chaque commentateur va tenter d'éclairer la nature de la faute, quel décalage y a-t-il eu entre ce que Dieu voulait et ce que Moïse fit.

במדבר פרק כ

(ז) וידבר יקוק אל משה לאמר:

(ח) קח את המטה והקהל את העדה אתה ואהרן אחיך ודברתם אל הסלע לעיניהם ונתן מימיו והוצאת להם מים מן הסלע והשקית את העדה ואת בעירם:

(ט) ויקח משה את המטה מלפני יקוק כאשר צוהו:

(י) ויקהלו משה ואהרן את הקהל אל פני הסלע ויאמר להם שמעו נא המרים המן הסלע הזה נוציא לכם מים:

(יא) וירם משה את ידו ויך את הסלע במטוהו פעמים ויצאו מים רבים ותשת העדה ובעירם:

(יב) ויאמר יקוק אל משה ואל אהרן יען לא האמנתם בי להקדישני לעיני בני ישראל לכן לא תביאו את הקהל הזה אל הארץ אשר נתתי להם:

(יג) המה מי מריבה אשר רבו בני ישראל את יקוק ויקדש בם:

רשב"ם

המן הסלע הזה נוציא לכם מים - בשעת הרמת ידו במטה ויך בו את הסלע פעמים, אז אמר להם דרך כעס וחזימה, סבורים אתם שמן הסלע הזה נוציא לכם מים? ומספק אמר משה כן, שטעה במה שאמר לו הק' קח את המטה, ולא האמין שבדבורו עם הסלע יוציא ממנו מים אלא בהכאת המטה כמו שעשה ברפידים, ומה שאמר לו הקב"ה ודברתם, היה סבור שזו היא [רצונו של הק' לדבר אל] הסלע בהכאה במטה, ולכך הכה פעמים בסלע כעין חימה וכעס ומספק אם יוציא מים הרי טוב ואם אין אדבר אל הסלע אחרי כן. והקב"ה הסכים על ידי משה לצאת [מים] על ידי הכאתו, ואעפ"י כן נענש, שהק' מדקדק עם הצדיקים. וזהו שאמר הק' יען לא האמנתם בי להקדישני, על ידי דיבוריכם אל הסלע, לפי שהוא מדקדק עם הצדיקים אפילו כחוט השערה. ולפי שידעתי אני המפרש שמשה רבינו לא היה כי אם שוגג לעבור על דברי הק', לפיכך אני זקוק לפרש כי משה רבינו טעה כמו שפרשתי:

Nombres chapitre 20

7- Et l'Éternel parla ainsi à Moïse :

8- "Prends la verge et assemble la communauté, toi ainsi qu'Aaron ton frère, et dites au rocher, en leur présence, de donner ses eaux : tu feras couler, pour eux, de l'eau de ce rocher, et tu désaltéreras la communauté et son bétail."

9- Moïse prit la verge de devant l'Éternel, comme il le lui avait ordonné.

10- Puis Moïse et Aaron convoquèrent l'assemblée devant le rocher, et il leur dit : "Or, écoutez, ô rebelles ! Est-ce que de ce rocher nous pouvons faire sortir de l'eau pour vous ?"

11- Et Moïse leva la main, et il frappa le rocher de sa verge par deux fois; il en sortit de l'eau en abondance, et la communauté et ses bêtes en burent.

12- Mais l'Éternel dit à Moïse et à Aaron : "Puisque vous n'avez pas assez cru en moi pour me sanctifier aux yeux des enfants d'Israël, aussi ne conduirez-vous point ce peuple dans le pays que je leur ai donné."

13- Ce sont là les eaux de Mériba, parce que les enfants d'Israël contestèrent contre le Seigneur, qui fit éclater sa sainteté par elles.

Rachbam (Petit-fils de Rachi)

Est-ce que de ce rocher nous vous sortirons de l'eau : au moment où il leva sa main avec le bâton, il frappa le rocher à deux reprises. Alors il s'adressa au peuple avec une grande colère leur disant : « Est-ce que de ce rocher nous vous sortirons de l'eau ? » Et c'est par doute que Moïse s'exprima ainsi, car il se trompa par rapport à ce que Dieu lui dit « prends ton bâton », et il ne crut pas que par sa parole au rocher les eaux sortiraient mais qu'il fallait frapper avec le bâton, comme il fit à Réfidim [Ex XVII, 1 à 7]. Quant au propos de Dieu « et vous parlerez », il pensa que [la volonté divine était de parler au] rocher par la frappe du bâton, c'est pourquoi il frappa doublement. Et le Saint, béni soit-il, acquiesça le geste de Moïse pour faire sortir [les eaux] par sa frappe, mais malgré cela il fut puni, car le Saint, béni soit-il, est vigilant avec les justes. Et tel est le sens du verset « parce que nous n'avez pas eu confiance en moi pour Me sanctifier » par votre parole au rocher, car le Saint, béni soit-il, est vigilant avec les justes comme l'épaisseur d'un fil de cheveu. Et du fait que moi l'exégète je sais que Moïse notre maître commit une faute par inadvertance en transgressant la parole divine, c'est pourquoi je me permets de dire que Moïse notre maître s'est trompé, comme je l'ai expliqué.